

№ 17-100
28 лютого 2017 року

✓ Голові Комітету Верховної Ради України
з питань культури і духовності
Княжицькому М. Л.

Копія:
Голові комітету Верховної Ради України з
питань економічної політики
Іванчуку А.В.

Заступнику голови Комітету Верховної Ради
України з питань європейської інтеграції
Іоновій М.М.

Народному депутату України
Головку М. Й.

Народному депутату України
Подольак І.І.

Щодо проектів Законів «Про функціонування української мови
як державної та порядок застосування інших мов в Україні»
та «Про державну мову»

Шановний Миколо Леонідовичу!

Від імені Ради директорів Американської торгівельної палати (далі - Палата) та компаній-членів висловлюємо Вам свою глибоку повагу та звертаємось до Вас з приводу проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 від 19 січня 2017 року та «Про державну мову» №5670 від 19 січня 2017 року (надалі – Проекти Законів №5669 та №5670 відповідно), які наразі опрацьовуються в Комітетах Верховної Ради України.

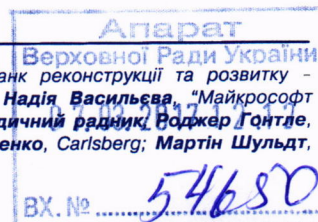
Компанії-члени Палати із розумінням ставляться до необхідності врегулювання порядку застосування української мови як державної у публічних сферах суспільного життя та порядку застосування інших мов в Україні, що пропонується у вищезгаданих проектах. Разом з тим слід зазначити, що окремі положення законопроектів щодо мови інформації про товари і послуги потребують доопрацювання, оскільки в них не повністю враховані специфіка певних видів продукції та спеціальні вимоги до змісту інформації. У додатку до цього листа надсилаємо пропозиції напрацьовані експертами компаній-членів Палати щодо більш доцільної редакції окремих пунктів законопроектів та їх обґрунтування.

З огляду на вищевикладене, просимо розглянути пропозиції Палати у формі порівняльної таблиці до вищевказаних законопроектів в частині більш доцільної редакції окремих пунктів та їх обґрунтування.

Будемо вдячні за врахування наданих пропозицій та запрошення представників Палати на засідання Комітетів Верховної Ради України, на яких буде заплановане обговорення зазначених законопроектів.

Рада директорів: **Гжегож Хмелярський**, "МакДональдз Юкрейн" – Голова; **Шевкі Аджунер**, Європейський банк реконструкції та розвитку – Заступник голови; **Мартін Шумахер**, "МЕТРО Кеш енд Кері Україна" – Заступник голови; **Надія Васильєва**, "Майкрософт Україна" – Скарбник; **Олег Тимків**, РwС – Секретар; **Сергій Чорний**, "Бейкер і Макензі" – Юридичний радник; **Ваджер Гонтле**, "Кока-Кола Україна Лімітед"; **Ленна Кожарни**, Horizon Capital; **Стівен Фішер**, "СІТІ"; **Євген Шевченко**, Carlsberg; **Мартін Шульдт**, "Каргілл".

Президент: **Андрій Гундер**



У разі виникнення будь-яких питань щодо вказаного просимо зв'язатися з нами за телефоном 490-58-00 або електронною поштою gisakiv@chamber.ua, контактна особа – Ісаків Галина, менеджер з питань стратегічного розвитку (нормативні та зовнішні зв'язки).

Додаток: згадане на 6 арк.

З глибокою повагою та найкращими побажаннями,

Президент

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a final horizontal stroke, positioned to the right of the word 'Президент'.

Андрій Гундер

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

Редакція проекту Закону №5669	Пропонована редакція	Обґрунтування пропозицій Американської торгівельної палати в Україні
<p>Стаття 44. Мова інформації про товари та послуги</p> <p>...</p> <p>4. Мовою етикеткування товарів, вироблених в Україні, є українська мова. Товари, імпортовані в Україну, повинні містити інформацію про назву товару та його склад українською мовою. Якщо інформація про товар надається українською та іноземною мовами, розмір шрифту тексту іноземною мовою не може бути більшим за розмір шрифту тексту українською мовою.</p>	<p>Стаття 44. Мова інформації про товари та послуги</p> <p>...</p> <p>4. Обов'язкова згідно чинного законодавства інформація про товари, що реалізуються на території України, надається українською мовою. Застосування іноземної мови допускається для виконання спеціальних вимог до змісту обов'язкової інформації про певні види продукції, якщо це встановлено відповідними нормативно-правовими актами України і нормативними документами. За рішенням виробника товари можуть містити додаткову інформацію українською та/або іноземною мовою.</p> <p>Інформація про товари надається у документації, що додається до товару (інструкціях, листах-вкладишах, ярликах тощо), на споживчій тарі, етикетках або іншим способом, прийнятним для окремих видів товарів, на вибір виробника або імпортера, у доступній для сприйняття формі.</p>	<p>Інформація про товари, що визначена як обов'язкова для надання споживачам, має бути викладена українською мовою для всіх товарів, що надаються на ринку України. Термін «етикетування» у нинішній редакції законопроекту не врегульований чинним законодавством і на практиці може призводити до неоднозначного тлумачення контролюючими органами і призводити до накладання штрафів та санкцій для господарюючого суб'єкта у разі надання необхідної інформації української мови за допомогою інших способів, ніж наклеювання етикетки на товар. Отже пропонуємо використовувати поняття «інформація про товари», яке вже застосовується у чинному законодавстві (зокрема у Законі України «Про захист прав споживачів») Проте існують певні моменти, коли застосування іноземної мови для виконання спеціальних вимог щодо змісту інформації для певних видів продукції є виправданим з точки зору захисту інтересів споживачів та забезпечення вільного руху товарів у міжнародній торгівлі.</p> <p>Одним з таких прикладів є маркування назв косметичних інгредієнтів літерами латинського алфавіту згідно Міжнародної номенклатури косметичних інгредієнтів (International Nomenclature of Cosmetic Ingredients (INCI)). Такий єдиний підхід до маркування інгредієнтів косметичної продукції згідно INCI прийнятий у майже всіх розвинутих країнах світу. Незважаючи на 23 різні національні мови і 3 види абетки, однакове застосування INCI для маркування інгредієнтів було встановлено для 28 країн-членів Європейського Союзу з метою забезпечення однакової інтерпретації хімічних назв виробниками, споживачами та контролюючими органами. Назви інгредієнтів згідно INCI за суттю є не просто словами, а технічними «кодами» на основі світових наукових та фармакопейних назв інгредієнтів, що, насамперед, гарантує заходи безпеки для споживачів. І звичайно, єдина система маркування косметичних інгредієнтів сприяє збільшенню торгівлі між</p>

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

		<p>У зв'язку з вищенаведеним, пропонуємо встановити у Законі захисні положення щодо спеціальних вимог до змісту інформації про товари для певних видів, якщо такі спеціальні вимоги і мова їх виконання, встановлені законодавством.</p> <p>За умов сучасної глобалізованої торгівлі між країнами є поширеною практика нанесення інформації про товар на декількох мовах країн, де товар буде надаватись на ринку, причому у конкурентному середовищі використання різних видів шрифтів, їх розмірів для текстів, що нанесені на маркуванні товарів (наприклад, фантазійна назва однією з мов на фронтальному боці упаковки), забезпечує різноманітність у художньому оформленні товару або його пакування і зазвичай є конкурентною перевагою виробника на вільному ринку товарів, дозволяє привернути увагу споживачів. У той час запропонована норма законопроекту щодо уніфікації розмірів шрифтів на всіх мовах, представлених у маркуванні, не встановлює виключень щодо додаткової інформації, яку б виробник хотів мати для підвищення конкурентності його товару.</p> <p>Пропонуємо виключити цю норму із законопроекту і замінити на вимогу надання інформації у доступній для сприйняття формі. За необхідності офіційних пояснень щодо критеріїв доступності для сприйняття, це питання може бути врегульованим підзаконним нормативно-правовим актом.</p>
<p>Стаття 26. Державна мова в сфері обслуговування споживачів 6. Маркування, інструкції щодо користування, інформація про товари та послуги, що реалізуються на території України, виконуються державною мовою. <i>Якщо, окрім</i></p>	<p>Стаття 26. Державна мова в сфері обслуговування споживачів 6. Маркування, інструкції щодо користування та інша обов'язкова згідно чинного законодавства інформація про товари та послуги, що реалізуються на території України, виконуються державною мовою. Застосування іноземної</p>	<p>Див. коментар до ст. 44 проекту Закону №5669</p> <p>Окрім того, звертаємо увагу, що вимогу забезпечувати однаковий обсяг маркування та текстів на всіх мовах для товару, призначеного для одночасного продажу в різних країнах, неможливо виконати, адже обсяг обов'язкової інформації може відрізнитись для кожної країни і дублювання текстів на всіх мовах є невиправданим, адже призводить до збільшення собівартості продукції, знижує конкурентність товарів через вплив на естетичність сприйняття товарів споживачами. Окрім цього,</p>

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

<p>України, виконуються державною мовою. <i>Якщо, окрім інформації державною мовою, маркування, інструкції щодо користування та інформація про товари та послуги містять текст іншими мовами, змістовне наповнення та обсяг маркування, інструкцій щодо користування, інформації про товари та послуги державною мовою не можуть бути меншими за наповнення будь-якою іншою мовою. Розмір шрифту тексту жодною іншою мовою не може бути більшим за розмір шрифту тексту державною мовою.</i></p>	<p>України, виконуються державною мовою. Застосування іноземної мови допускається для виконання спеціальних вимог до змісту обов'язкової інформації про певні види продукції, якщо це встановлено відповідними нормативно-правовими актами України і нормативними документами. За рішенням виробника товари можуть містити додаткову інформацію українською та/або іноземною мовою.</p> <p>Інформація про товари надається у документації, що додається до товару (інструкціях, листах-вкладишах, ярликах тощо), на споживчій тарі, етикетках або іншим способом, прийнятним для окремих видів товарів, на вибір виробника або імпортера, у доступній для сприйняття формі.</p>	<p>збільшення собівартості продукції, знижує конкурентність товарів через вплив на естетичність сприйняття товарів споживачами. Окрім цього, вимоги до маркування товарів також встановлені Законом «Про захист прав споживачів» №1023-XII від 12 травня 1991 року, технічними регламентами для різних видів продукції, тобто це теж впливає на обсяг обов'язкової інформації у маркуванні. Тому пропонуємо видалити дане положення. Натомість вважаємо за необхідне надати детальне пояснення, яким чином інформація про товар може бути донесена, оскільки маркування та інструкції є не єдиним способом донесення інформації про товари і послуги до споживача, особливо в електронну епоху, і на практиці це може призводити до неоднозначного тлумачення контролюючими органами і призводити до накладання штрафів та санкцій для господарюючого суб'єкта у разі надання необхідної інформації української мови за допомогою інших способів, ніж наклеювання етикетки на товар або вкладення інструкції.</p> <p>Запропонована норма законопроекту щодо уніфікації розмірів шрифтів на всіх мовах, представлених у маркуванні, не встановлює виключень щодо додаткової інформації, яку б виробник хотів мати для підвищення конкурентності його товару (дизайнерське виконання назви продукту іншим шрифтом для підвищення привабливості товару для споживача, або застосування популярних універсальних іноземних слів більшим шрифтом для привертання уваги (наприклад, new!). Пропонуємо виключити цю норму із законопроекту і замінити на вимогу надання інформації у доступній для сприйняття формі. За необхідності офіційних пояснень щодо критеріїв доступності для сприйняття, це питання може бути врегульоване підзаконним нормативно-правовим актом.</p>
--	---	--

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

<p>Стаття 65. Мовна експертиза</p> <p>1. Уповноважений із захисту державної мови, мов національних меншин, регіональних (міноритарних) мов при здійсненні мовної експертизи має право:</p> <p>1) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію від органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Україні, державних чи комунальних підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів господарювання державної чи комунальної форм власності;</p> <p>2) бути присутнім під час засідань, заходів чи зустрічей в органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування в Україні, на державних і комунальних підприємствах, в установах та організаціях, інших суб'єктах господарювання державної і</p>	<p>Стаття 65. Мовна експертиза</p> <p>1. Уповноважений із захисту державної мови, мов національних меншин, регіональних (міноритарних) мов при здійсненні мовної експертизи має право:</p> <p>1) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію від органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Україні, державних чи комунальних підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів господарювання державної чи комунальної форм власності;</p> <p>2) бути присутнім під час засідань, заходів чи зустрічей в органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування в Україні, на державних і комунальних підприємствах, в установах та організаціях, інших суб'єктах господарювання державної і комунальної форм власності;</p> <p>3) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу</p>	<p>Ми вважаємо, що такі широкі і недеталізовані повноваження, які передбачено пунктами 3) та 4) частини 1 статті 65 Проекту Закону №5669, можуть призвести на практиці до низки зловживань та невизначеності для суб'єктів господарювання стосовно того, хто, коли та на якій підставі перевіряє їх діяльність та присутній на внутрішніх засіданнях. Крім того, не зрозуміло, яка процедура відмови у доступі уповноваженого із захисту державної мови/мовного інспектора до приміщень суб'єкта господарювання тощо. У зв'язку з цим, пропонуємо виключити відповідні положення з Проекту Закону №5669.</p>
--	---	--

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

<p>комунальної форм власності;</p> <p>3) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію від організацій, інших суб'єктів господарювання приватної форми власності;</p> <p>4) мати безперешкодний доступ до приміщень суб'єктів господарювання приватної форми власності</p>	<p>інформацію від організацій, інших суб'єктів господарювання приватної форми власності;</p> <p>4) мати безперешкодний доступ до приміщень суб'єктів господарювання приватної форми власності</p>	
<p align="center">Редакція проекту Закону №5670</p>	<p align="center">Пропонована редакція</p>	<p align="center">Обґрунтування пропозицій Американської торгівельної палати в Україні</p>
<p>Стаття 59. Мовне інспектування</p> <p>1. Предметом мовного інспектування є порушення визначених Законом вимог обов'язкового застосування державної мови.</p> <p>2. Мовний інспектор під час здійснення мовного</p>	<p>Стаття 59. Мовне інспектування</p> <p>1. Предметом мовного інспектування є порушення визначених Законом вимог обов'язкового застосування державної мови.</p> <p>2. Мовний інспектор під час здійснення мовного інспектування має право:</p>	<p>Див. коментар до ст. 65 Проекту Закону №5669.</p>

Пропозиції Американської торгівельної палати в Україні до проектів Законів «Про функціонування української мови як державної та порядок застосування інших мов в Україні» №5669 та «Про державну мову» №5670

<p>інспектування має право:</p> <p>1) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, від органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Україні, державних чи комунальних підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів господарювання державної чи комунальної форми власності;</p> <p>2) безперешкодно відвідувати органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, бути присутнім на їх засіданнях;</p> <p>3) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію від громадських об'єднань, політичних партій, юридичних осіб приватного права.</p> <p>...</p>	<p>1) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, від органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Україні, державних чи комунальних підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів господарювання державної чи комунальної форми власності;</p> <p>2) безперешкодно відвідувати органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, бути присутнім на їх засіданнях;</p> <p>3) одержувати на свою вимогу документи чи їх копії та іншу інформацію від громадських об'єднань, політичних партій, юридичних осіб приватного права.</p> <p>...</p>	
---	---	--